

Krungthai
กรุงไทย

**นโยบายต่อต้านการรับ-ให้สินบนและคอร์รัปชัน
(Anti-Bribery and Corruption Policy)**

ประกาศใช้ตามคำสั่งที่ ร. 668 / 2567
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 25 มีนาคม 2567

ฝ่าย Overseas Branches Compliance
Supervision and EEC Project Regulations
Cluster Legal Compliance & Financial Crime

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
1. หลักการ	3
2. คำนิยาม	3
3. ขอบเขตการใช้บังคับ	3
4. บุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้อง	4
5. แนวทางการปฏิบัติในการต่อต้านการรับ-ให้สินบนและคอร์รัปชัน	4
6. แนวทางการปฏิบัติในการต่อต้านการรับ-ให้สินบนและคอร์รัปชันในภาคการจัดซื้อจัดจ้าง	5
7. การกระทำที่ต้องใช้ความระมัดระวังกรณีที่มีความเสี่ยงสูงในการรับ-ให้สินบน	5-6
8. การจ้างเจ้าพนักงานของรัฐ	6
9. การเบิกจ่ายและการบันทึกบัญชี	6
10. การฝ่าฝืนนโยบาย	6
11. การกำกับ ติดตาม และสอบทาน	6
12. บทเฉพาะกาล	6

นโยบายต่อต้านการรับ-ให้สินบนและคอร์รัปชัน

1. หลักการ

ธนาคารมุ่งมั่นจะดำเนินธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ตรงไปตรงมา ด้วยหลักการในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ การรับหรือให้สินบน และการคอร์รัปชันถือเป็นเรื่องผิดกฎหมาย ธนาคารไม่สามารถยอมรับให้เกิดขึ้นได้ (Zero tolerance) ซึ่งมีหลักการกำหนดไว้ในจรรยาบรรณธุรกิจธนาคาร (Code of Conduct)

นโยบายฉบับนี้ถือเป็นส่วนเพิ่มเติมของจรรยาบรรณธุรกิจธนาคาร โดยได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของธนาคารในการต่อต้านการรับ-ให้สินบนและคอร์รัปชัน นอกจากนี้ธนาคารยังถือปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการรับ-ให้สินบนและคอร์รัปชันในประเทศไทย และประเทศที่ธนาคารดำเนินธุรกิจด้วย

2. คำนิยาม

ลำดับ	ข้อความ	หมายถึง
1	สินบน (Bribery)	ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ที่เสนอว่าจะให้ สัญญาว่าจะให้ มอบให้ การยอมรับการให้ หรือร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินใจโดยวิธีใดวิธีหนึ่งในลักษณะจงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่หรือกฎหมาย เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์อันมิชอบ
2	คอร์รัปชัน (Corruption)	การทุจริตโดยใช้หรืออาศัยตำแหน่งหน้าที่ อำนาจ และอิทธิพลที่ตนมีอยู่ เพื่อประโยชน์แก่ตนเอง และ/หรือผู้อื่น รวมถึงการเลือกที่รักมักที่ชัง การเห็นแก่ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง กินสินบน ฉ้อราษฎร์บังหลวง และความไม่เป็นธรรมอื่นๆ ที่บุคคลใดใช้เป็นเครื่องมือในการลิดรอนความเป็นธรรม และความถูกต้องตามกฎหมายของสังคม
3	ทรัพย์สิน	ทรัพย์สินและวัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้ เช่น เงิน บ้าน รถยนต์
4	ประโยชน์อื่นใด	เช่น การให้เพื่อเป็นสินน้ำใจหรือรางวัล การให้และรับของขวัญ การให้อยู่บ้านเช่าฟรี การปลดหนี้ให้ การพาไปท่องเที่ยว การรับสมัครเข้าทำงาน
5	บุคลากรของธนาคาร	กรรมการ ผู้บริหาร พนักงานทุกระดับ และลูกจ้างของธนาคาร
6	เจ้าพนักงานของรัฐ	เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. 2561
7	บริษัทในเครือธนาคาร	บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกัน ตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร
8	ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทางธุรกิจของธนาคาร	บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม หรือมีผลประโยชน์ใดๆ กับการดำเนินธุรกิจ และให้หมายความรวมถึงคู่ค้า ตัวแทน ตัวกลาง ที่ปรึกษา หรือผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทางธุรกิจอื่นๆ ของธนาคาร

3. ขอบเขตการใช้บังคับ

3.1 นโยบายฉบับนี้บังคับใช้กับธนาคาร และ บุคลากรของธนาคาร

3.2 นโยบายฉบับนี้ใช้บังคับกับบริษัทในเครือธนาคาร โดยให้แต่ละบริษัทในเครือธนาคารนำไปพิจารณานุมัติและประกาศใช้ตามขั้นตอนที่กำหนด

3.3 นโยบายฉบับนี้บังคับใช้กับผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทางธุรกิจของธนาคาร หรือกระทำการในนามของธนาคาร โดยจะนำไปปฏิบัติกับบุคคลดังกล่าวตามนโยบายนี้เท่าที่จะสามารถดำเนินการได้ ตามความเหมาะสม และยึดมั่นในมาตรฐานการรับผิดชอบต่อสังคม เช่นเดียวกับธนาคาร

4. บุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้อง

4.1 คณะกรรมการธนาคารเป็นผู้อนุมัตินโยบายนี้

4.2 กรรมการและผู้บริหารมีหน้าที่ควบคุม สนับสนุน และขับเคลื่อนการปฏิบัติตามนโยบายนี้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการรับหรือให้สินบน และคอร์รัปชันที่อาจเกิดจากกระบวนการทางธุรกิจของธนาคารหรือกระบวนการอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับธนาคาร รวมถึงให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินการต่อต้านการรับหรือให้สินบน และคอร์รัปชันไปยังบริษัทในเครือธนาคาร ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทางธุรกิจของธนาคาร หรือกระทำการในนามของธนาคาร

4.3 ผู้บริหารทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบทำให้มั่นใจว่าผู้ใต้บังคับบัญชาของตน ได้ตระหนักถึงและมีความเข้าใจนโยบายฉบับนี้ โดยได้รับการอบรมอย่างเพียงพอและสม่ำเสมอ และจะต้องปฏิบัติเป็นแบบอย่างแก่พนักงานในการต่อต้านการรับหรือให้สินบน และคอร์รัปชัน

4.4 บุคลากรของธนาคารจะต้องศึกษาและปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องกับนโยบายนี้ กรณีมีข้อสงสัยหรือพบเห็นการฝ่าฝืนนโยบายนี้ จะต้องรายงานต่อผู้บังคับบัญชาหรือผ่านช่องทางการรายงานที่กำหนดไว้

4.5 กรรมการผู้แทนธนาคารที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทในเครือธนาคารมีหน้าที่สื่อสารนโยบายนี้ ให้บริษัทในเครือธนาคารมีมาตรฐานในการปฏิบัติเช่นเดียวกับธนาคาร

4.6 ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทางธุรกิจของธนาคาร หรือกระทำการในนามของธนาคาร ธนาคารจะปฏิบัติกับบุคคลเหล่านี้ให้สอดคล้องกับนโยบายฉบับนี้ ตั้งแต่เริ่มต้นความสัมพันธ์ทางธุรกิจและในภายหลังตามความเหมาะสม รวมทั้งบุคคลเหล่านี้จะต้องให้ความร่วมมือในการตรวจสอบสถานะ หรือให้คำมั่นในการต่อต้านการรับหรือให้สินบน และคอร์รัปชัน

5. แนวทางการปฏิบัติในการต่อต้านการรับ-ให้สินบนและคอร์รัปชัน

5.1 บุคลากรของธนาคาร บริษัทในเครือธนาคาร จะต้องปฏิบัติตามนโยบายนี้โดยไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องการรับหรือให้สินบน และการคอร์รัปชัน ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

5.2 บุคลากรของธนาคาร บริษัทในเครือธนาคาร จะต้องไม่เรียกร้อง จัดหา หรือรับสินบนเพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือประโยชน์ของธนาคาร หรือประโยชน์ของผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับธนาคาร หรือประโยชน์ของผู้ที่มีความเกี่ยวข้องของตน ไม่ว่าจะเป็นคนในครอบครัว เพื่อน หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในลักษณะอื่นใด

5.3 บุคลากรของธนาคาร บริษัทในเครือธนาคาร จะต้องไม่เสนอว่าจะให้ สัญญาว่าจะให้ มอบให้สินบนแก่เจ้าพนักงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ภาคเอกชนอื่นๆเพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ หรือกฎหมาย

5.4 เมื่อผู้ใดพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายเป็นการรับหรือให้สินบน และคอร์รัปชัน จะต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือช่องทางการแจ้งเบาะแสการกระทำผิด (Whistle Blowing) ทันที

5.5 ธนาคารคำนึงถึงความเป็นธรรมและปกป้อง ไม่ลดตำแหน่ง ลงโทษ หรือให้ผลทางลบต่อพนักงานที่ปฏิเสธการรับหรือให้สินบน และคอร์รัปชัน แม้ว่ากรกระทำนั้นจะทำให้ธนาคารสูญเสียโอกาสทางธุรกิจ

5.6 การดำเนินการใดๆ ตามนโยบายนี้ให้ใช้แนวปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในคู่มือจรรยาบรรณธุรกิจ นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี รวมทั้งระเบียบ และคู่มือปฏิบัติงานของธนาคารที่เกี่ยวข้องตลอดจนแนวทางปฏิบัติอื่นใด ที่ธนาคารเห็นสมควรกำหนดเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายนี้

6. แนวทางการปฏิบัติในการต่อต้านการรับ-ให้สินบนและคอร์รัปชันในภาคการจัดซื้อจัดจ้าง

สำหรับความสัมพันธ์ทางธุรกิจและการจัดซื้อจัดจ้าง ห้ามมิการให้หรือรับสินบนในการดำเนินธุรกิจและการจัดซื้อจัดจ้างทุกชนิด การดำเนินธุรกิจ และการติดต่องานของธนาการจะต้องเป็นไปอย่างโปร่งใส ซื่อสัตย์ ตรวจสอบได้และอยู่ภายใต้กฎหมายและกฎเกณฑ์ การดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ดี สำหรับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ทั้งก่อนเสนอราคา ระหว่างเสนอราคา และหลังการทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง บุคลากรของธนาการ และผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทางธุรกิจของธนาการจะต้องไม่ให้ เสนอให้ หรือรับว่าจะให้สินบน หรือกระทำการใดๆ อันเป็นการจูงใจให้ ร่วมดำเนินการใดๆ ทั้งในทางตรงและทางอ้อม อันเป็นการให้ประโยชน์ในการเสนอราคา หรือสมยอมกันในการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ อันนำมาซึ่งความได้เปรียบและได้รับผลประโยชน์ตอบแทนบางประการในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง หรือการปฏิบัติตามสัญญา หรือเพื่อรักษา ประโยชน์อื่นใดอันไม่เหมาะสมตามหลักจรรยาบรรณธุรกิจ ทั้งนี้ เมื่อผู้ใดพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายเป็นการรับ-ให้สินบนและคอร์รัปชัน ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างจะต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือช่องทางกรมแจ้งเบาะแสการกระทำผิด (Whistle Blowing) ทันที

นอกจากนี้ ธนาการจัดให้มีการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์นโยบายและแนวทางการป้องกันการทุจริตในภาคการจัดซื้อจัดจ้าง ให้กับบุคลากร และผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทางธุรกิจของธนาการ เช่น การประกาศสื่อสาร การจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจ การเผยแพร่ ผ่านสื่อต่างๆ ตลอดจนสนับสนุนให้บุคลากรของธนาการได้เข้ารับการอบรมให้ความรู้ที่หน่วยงานภายนอกจัดขึ้น

7. การกระทำที่ต้องใช้ความระมัดระวังกรณีที่มีความเสี่ยงสูงในการรับ-ให้สินบน

การกระทำดังต่อไปนี้เป็นการกระทำที่มีความเสี่ยงสูงต่อการรับ-ให้สินบน ซึ่งจะต้องใช้ความระมัดระวัง และปฏิบัติตามกฎหมาย กฎเกณฑ์หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

7.1 ค่าอำนวยความสะดวก (Facilitation Payment)

ค่าอำนวยความสะดวก หมายถึง ค่าใช้จ่ายจำนวนเล็กน้อยที่จ่ายแก่เจ้าพนักงานของรัฐอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งผู้ให้ไม่ได้มี เจตนาให้เพื่อจูงใจให้เจ้าพนักงานของรัฐกระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ แต่เป็นการให้เพียง เพื่อให้อำนวยความสะดวกได้แก่เจ้าพนักงานของรัฐจะดำเนินการตามกระบวนการ หรือเป็นการกระตุ้นให้การดำเนินการรวดเร็วขึ้น โดย กระบวนการนั้น ไม่ต้องอาศัยดุลพินิจของเจ้าพนักงานของรัฐและเป็นการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น รวมทั้งเป็นสิทธิที่พึงจะได้ตามกฎหมายอยู่แล้ว เช่น การขอใบอนุญาต การขอหนังสือรับรอง และการได้รับบริการสาธารณะ เป็นต้น โดยธนาการไม่มีนโยบายสนับสนุนให้จ่ายค่าอำนวยความสะดวกดังกล่าว อย่างไรก็ตาม กระบวนการเร่งด่วนพิเศษที่ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นสิ่งที่ยอมรับได้ตราบเท่าที่กระบวนการดังกล่าวเปิดให้บริการกับทุกคน หรือทำได้ตามขอบเขตของกฎหมายในบางประเทศเท่านั้น

7.2 ค่ารับรอง (Hospitality Expenditures) และของขวัญ (Gifts)

ค่ารับรองและของขวัญเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมของนิติบุคคลเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีหรือในบางโอกาสถือ เป็นการแสดงออกทางมารยาทของสังคม ซึ่งของขวัญอาจอยู่ในหลากหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็น เงิน สินค้า บริการ บัตรกำนัล เป็นต้น ส่วนค่ารับรอง อาจรวมถึงค่าที่พัก ค่าโดยสารสำหรับเยี่ยมชมสถานที่ประกอบการ หรือการศึกษาดูงาน ค่าอาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น

ธนาการไม่มีเจตนาให้จ่ายค่ารับรองและค่าของขวัญเพื่อจูงใจให้เจ้าพนักงานของรัฐกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ และใช้จ่ายเพื่อสินบน ดังนั้น มูลค่าหรือราคาของค่ารับรองและค่าของขวัญจะต้องสะท้อนความสมเหตุสมผลและใช้จ่ายเท่าที่ จำเป็นตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม หรือมารยาททางสังคม ทั้งนี้ การใช้จ่ายค่ารับรองและของขวัญจะต้องได้รับอนุมัติ และเป็นไปตามระเบียบธนาการที่เกี่ยวข้อง มีการบันทึกค่าใช้จ่ายตามจริงและมีใบเสร็จรับรอง

7.3 การบริจาคเพื่อการกุศลและการสนับสนุน

การบริจาคเพื่อการกุศลถือเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กรของธนาการ เพื่อช่วยเหลือสังคม แต่การบริจาคเพื่อการกุศล อาจเป็นช่องทางให้เกิดการให้สินบนได้ ดังนั้น การบริจาคเพื่อการกุศลดังกล่าวต้องได้รับอนุมัติตามที่ธนาการกำหนดและกระทำ อย่างโปร่งใส พร้อมกับมีวัตถุประสงค์ในการบริจาคที่ชัดเจน และจะต้องไม่มีการบริจาคใดๆ ที่ทำขึ้นเพื่อปิดกั้นการให้สินบน

สำหรับการสนับสนุนเงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจะต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มูลค่าหรือราคาที่ได้รับนั้นจะต้อง สมเหตุสมผล และการสนับสนุนจะต้องไม่เป็นไปเพื่อให้สินบนหรือเพื่อปิดกั้นการให้สินบน

7.4 การบริจาคเพื่อพรรคการเมือง

การบริจาคเพื่อสนับสนุนการดำเนินการของพรรคการเมืองอาจเป็นการจูงใจผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ ซึ่งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองถือเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ธนาคารไม่มีนโยบายให้นำเงินทุนหรือทรัพย์สินใดๆ ของธนาคารไปใช้เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองแก่ผู้ลงสมัคร

8. การจ้างเจ้าพนักงานของรัฐ

8.1 การจ้างเจ้าพนักงานของรัฐ

กรณีที่มีการจ้างเจ้าพนักงานของรัฐให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารหรือปฏิบัติงานให้แก่ธนาคาร จะต้องไม่เป็นการจ้างเพื่อเป็นการตอบแทนการได้มาซึ่งผลประโยชน์ใดๆ ของธนาคารจากเจ้าพนักงานของรัฐรายดังกล่าว

8.2 การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการจ้างเจ้าพนักงานของรัฐ

มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการจ้างเจ้าพนักงานของรัฐที่เข้ามาปฏิบัติงานให้แก่ธนาคารในตำแหน่งผู้บริหารสายงานขึ้นไปหรือตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่นไว้บนเว็บไซต์ธนาคารเพื่อความโปร่งใสและตรวจสอบได้

9. การเบิกจ่ายและการบันทึกบัญชี

9.1 การเบิกค่าใช้จ่ายในกิจกรรมต่างๆ นั้น จะต้องเบิกจ่ายตามจริง มีหลักฐานที่สามารถตรวจสอบได้ มีการบันทึกตามลำดับเวลาที่ถูกต้อง และหากมีค่าใช้จ่ายใดที่ต้องได้รับการอนุมัติ ก็จะต้องผ่านกระบวนการตามที่ธนาคารกำหนด และถูกต้องตามระเบียบธนาคาร

9.2 ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากธุรกรรมต่างๆ ต้องมีการบันทึกบัญชีที่ถูกต้อง ครบถ้วน สามารถตรวจสอบได้ และจะต้องมีการสอบทานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามระเบียบธนาคารและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

9.3 ธนาคารไม่อนุญาตให้มีการบันทึกข้อมูลที่เป็นเท็จ ผิดหลักการ ไม่สมบูรณ์ หรือตกแต่งบัญชี รวมทั้งไม่มีการบันทึกการนอกบัญชี (off-the-book record) เพราะค่าใช้จ่ายที่ถูกบันทึกนอกบัญชีมักจะถูกใช้เพื่อวัตถุประสงค์ที่ผิดกฎหมาย ซึ่งรวมถึงการให้สินบน

10. การฝ่าฝืนนโยบาย

10.1 ธนาคารจะดำเนินการลงโทษทางวินัยแก่บุคลากรของธนาคารผู้ฝ่าฝืนการปฏิบัติตามนโยบายนี้ รวมถึงผู้บังคับบัญชาโดยตรงที่เพิกเฉยต่อการกระทำความผิดหรือรับทราบว่ามีกระทำความผิดแต่ไม่ดำเนินการจัดการให้ถูกต้อง และหากการฝ่าฝืนนโยบายนี้เป็นการกระทำทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดอาญาโดยเจตนา ผู้นั้นจะต้องรับโทษ ไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก ตามความร้ายแรงแห่งกรณี

10.2 ในกรณีที่ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องทางธุรกิจของธนาคาร หรือกระทำการในนามธนาคาร ไม่มีนโยบายต่อต้านการรับหรือให้สินบน หรือคอร์รัปชัน ธนาคารจะจัดให้บุคคลเหล่านี้เป็นกลุ่มบุคคลที่มีความเสี่ยงสูง และจะต้องมีการ Customer Due Diligence อย่างเข้มข้นก่อนเข้าร่วมธุรกิจ

11. การกำกับ ติดตาม และสอบทาน

11.1 ธนาคารจะจัดให้มีการตรวจสอบและประเมินมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมในการต่อต้านการรับหรือให้สินบนและคอร์รัปชัน

11.2 ธนาคารจะจัดให้มีการทบทวนและปรับปรุงนโยบายฉบับนี้ตามความเหมาะสม หรืออย่างน้อยทุกปี หากมีการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆ ที่มีนัยสำคัญ เช่น มีการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย หรือมาตรฐานการประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

12. บทเฉพาะกาล

กรณีที่มีการประกาศใช้หรือมีการแก้ไขกฎหมาย และ/หรือ กฎเกณฑ์ข้อบังคับของหน่วยงานทางการ ให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามกฎหมาย และ/หรือ กฎเกณฑ์ข้อบังคับของหน่วยงานทางการที่ประกาศใช้โดยทันทีอย่างเคร่งครัด